Ta dokument je mišljen zgolj kot dokumentacijsko orodje in institucije za njegovo vsebino ne prevzemajo nobene odgovornosti

►B ►C1 **IZVEDBENI SKLEP SVETA**

z dne 17. maja 2011

o finančni pomoči Unije Portugalski ◄

(2011/344/EU)

(UL L 159, 17.6.2011, str. 88)

spremenjen z:

		Uradni list		
		št.	stran	datum
►M1	Izvedbeni sklep Sveta 2011/541/EU z dne 2. septembra 2011	L 240	8	16.9.2011
►M2	Izvedbeni sklep Sveta 2011/683/EU z dne 11. oktobra 2011	L 269	32	14.10.2011
►M3	Izvedbeni sklep Sveta 2012/92/EU z dne 14. decembra 2011	L 46	40	17.2.2012
►M4	Izvedbeni sklep Sveta 2012/224/EU z dne 29. marca 2012	L 115	21	27.4.2012
►M5	Izvedbeni sklep Sveta 2012/409/EU z dne 10. julija 2012	L 192	12	20.7.2012
►M6	Izvedbeni sklep Sveta 2012/658/EU z dne 9. oktobra 2012	L 295	14	25.10.2012
►M7	Izvedbeni sklep Sveta 2013/64/EU z dne 20. decembra 2012	L 26	30	26.1.2013

popravljena z:

►C1	Popravek, UL L 178, 10.7.2012, str. 15 (2011/344/EU)

▼B
▼C1

IZVEDBENI SKLEP SVETA

z dne 17. maja 2011

o finančni pomoči Unije Portugalski

▼B

(2011/344/EU)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU) št. 407/2010 z dne 11. maja 2010 o vzpostavitvi Evropskega mehanizma za finančno stabilizacijo ([1]) in zlasti njenega člena 3(2),

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Zaradi nedavnega stopnjevanja pritiskov na finančnih trgih se je povečala zaskrbljenost glede vzdržnosti javnih financ Portugalske. Vsekakor je trenutna kriza močno prizadela tudi javne finance, kar je privedlo do močnega povečanja razpona donosa obveznic. Potem ko so bonitetne agencije večkrat zapored podcenile portugalske obveznice, se država ni mogla več sama refinancirati po stopnjah, ki so skladne z dolgoročno fiskalno vzdržnostjo. Hkrati je postajal bančni sektor, ki je močno odvisen od zunanjega financiranja, zlasti v euroobmočju, čedalje bolj odrezan od tržnega financiranja.

(2) Zaradi teh hudih gospodarskih in finančnih motenj, ki so jih povzročile izjemne okoliščine, na katere vlada ni imela vpliva, je Portugalska 7. aprila 2011 uradno zaprosila za finančno pomoč Evropske unije, držav članic, katerih valuta je euro, in Mednarodnega denarnega sklada (v nadaljnjem besedilu: MDS), da bi podprla program politike za povrnitev zaupanja in vrnitev gospodarstva na pot trajnostne rasti ter zaščitila finančno stabilnost na Portugalskem, v euroobmočju in v Uniji. Dne 3. maja 2011 je bil dosežen sporazum med vlado in skupno misijo Komisije/MDS/ECB v zvezi s celovitim triletnim programom politike za obdobje do sredine leta 2014, ki se določi v memorandumu o ekonomskih in finančnih politikah in memorandumu o soglasju o posebnih pogojih ekonomske politike. Ta program politike sta podprli dve največji opozicijski stranki.

([1]) UL L 118, 12.5.2010, str. 1.

▼B

(3) Ta osnutek programa za ekonomsko in finančno prilagoditev (v nadaljnjem besedilu: program), ki ga je Portugalska predložila Komisiji in Svetu, je namenjen povrnitvi zaupanja v državni in bančni sektor ter podpiranju rasti in zaposlenosti. Predvideva celovito ukrepanje na treh področjih. Prvič, temeljite strukturne reforme v začetnem obdobju za povečanje potencialne rasti, ustvarjanje delovnih mest in izboljšanje konkurenčnosti (vključno z znižanjem s fiskalno politiko). Program zlasti vsebuje reforme delovnega trga, pravosodnega sistema, mrežnih gospodarskih panog ter stanovanjskega sektorja in sektorja storitev, da bi se povečal potencial rasti gospodarstva, izboljšanje konkurenčnosti in olajšanje prilagoditve gospodarstva. Drugič, verodostojna in uravnotežena strategija fiskalne konsolidacije, podprta s strukturnimi fiskalnimi ukrepi in boljšim fiskalnim nadzorom nad javno-zasebnimi partnerstvi in podjetji v državni lasti, katere cilj je močno srednjeročno zmanjšati razmerje med bruto javnim dolgom in BDP. Oblasti so zavezane, da bodo do leta 2013 zmanjšale primanjkljaj na 3 % BDP. Tretjič, strategija finančnega sektorja na podlagi dokapitalizacije in zmanjšanja finančnih vzvodov s prizadevanji za varovanje finančnega sektorja pred neurejenim zmanjševanjem finančnih vzvodov, in sicer s tržnimi mehanizmi, podprtimi s podpornimi zmogljivostmi.

(4) V skladu s trenutnimi napovedmi Komisije za nominalno rast BDP (–1,2 % leta 2011, –0,5 % leta 2012, 2,5 % leta 2013 in 3,9 % leta 2014) so fiskalni cilji skladni z razvojem deleža dolga glede na BDP na ravni 101,7 % leta 2011, 107,4 % leta 2012, 108,6 % leta 2013 in 107,6 % leta 2014. Delež dolga glede na BDP bi se nato stabiliziral leta 2013 in potem zmanjševal, kar bo pomenilo nadaljnji napredek pri zmanjšanju primanjkljaja. Na dinamiko dolga vpliva več izrednih operacij, ki naj bi po predvidevanjih povečale delež dolga glede na BDP za 1,75 odstotne točke BDP leta 2011 in za 0,75 odstotne točke letno med letoma 2012 in 2014. Te vključujejo znatne pridobitve finančnih sredstev, predvsem za morebitne dokapitalizacije bank in financiranje podjetij v državni lasti, ki med letom 2011 in letom 2014 znašajo 0,5 % BDP letno. Po drugi strani bodo privatizacijski postopki, ki bodo do leta 2013 skupaj znašali okoli 3 % BDP, podpirali prizadevanja za zmanjšanje dolga.

(5) Komisija skupaj z Evropsko centralno banko (v nadaljnjem besedilu: ECB) in MDS ocenjuje, da Portugalska potrebuje financiranje v skupnem znesku 78 milijard (78 000 milijonov) EUR v obdobju od junija 2011 do sredine leta 2014. Ne glede na znatno fiskalno prilagoditev bo v obdobju programa lahko potrebnih do 63 milijard EUR za zapolnitev finančne vrzeli države. Pri tem se predpostavlja, da do prve polovice leta 2013 ne bo dostopa do srednjeročnega in dolgoročnega trga dolga. Predvideva se, da bo Portugalska lahko podaljšala obstoječi kratkoročni dolg, medtem ko program predvideva tudi finančne rezerve za primer nepričakovanih odstopanj od načrta Komisije za osnovno financiranje. Portugalsko se spodbuja da ohrani in prilagodi svoje operacije finančnega trga v smeri razvijanja dostopa na trg in zaupanja. Strategija za finančni sektor, ki je vsebovana v programu in namenjena ponovni trajnostni pridobitvi zaupanja v portugalski bančni sistem, zahteva od bančnih skupin, da povečajo delež osnovnega kapitala prvega reda na 9 % do konca leta 2011 in na 10 % do konca leta 2012 ter da ta delež nato ohranijo na tej

▼B

stopnji. Program vsebuje shemo za podporo bankam v višini do 12 milijard EUR, za zagotavljanje potrebnega kapitala v primeru, da ni mogoče najti tržnih rešitev. Dejanske potrebe po financiranju pa bodo lahko bistveno manjše, še zlasti če se tržni pogoji znatno izboljšajo in če v obdobju programa ne bo večjih nepričakovanih bančnih izgub.

(6) Program bi se financiral s prispevki iz zunanjih virov. Pomoč Unije Portugalski bi znašala do 52 milijard EUR iz Evropskega mehanizma za finančno stabilizacijo (v nadaljnjem besedilu: EFSM), vzpostavljenega na podlagi Uredbe Sveta (EU) št. 407/2010 in iz prispevkov iz Evropskega instrumenta za finančno stabilnost. Poleg tega je Portugalska zaprosila za posojilo MDS na podlagi instrumenta za povečanje sredstev v višini 23,742 milijard posebnih pravic črpanja (kar je enako 26 milijardam EUR po menjalnem tečaju z dne 5. maja 2011). Podporo iz EFSM je treba zagotoviti na podlagi pogojev, podobnim tistim, ki veljajo pri MDS. Finančno pomoč Unije bi morala upravljati Komisija.

(7) Svet bi moral redno pregledovati ekonomske politike, ki jih izvaja Portugalska.

(8) Posebni pogoji ekonomskih politik, dogovorjeni s Portugalsko, bi morali biti opredeljeni v memorandumu o soglasju o posebnih pogojih ekonomske politike (v nadaljnjem besedilu: memorandum o soglasju). Podrobni finančni pogoji pa bi morali biti opredeljeni v sporazumu o posojilu.

(9) Komisija bi morala v povezavi z ECB v rednih presledkih preverjati, ali so izpolnjeni pogoji ekonomske politike, povezani s pomočjo, in sicer prek misij in rednega poročanja s strani portugalskih organov.

(10) Med celotnim izvajanjem programa bi morala Komisija zagotavljati dodatne nasvete glede politik ter tehnično podporo na posebnih področjih.

(11) Operacije, ki so predmet financiranja iz finančne pomoči Unije, morajo biti skladne s politikami Unije in spoštovati njeno zakonodajo. Posegi v podporo finančnih institucij morajo biti izvedeni v skladu s pravili Unije o konkurenci.

(12) Pomoč bi bilo treba zagotavljati z namenom podpiranja uspešne izvedbe programa –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

▼M2

1. Unija da Portugalski na voljo posojilo v vrednosti največ 26 milijard EUR z največjo povprečno zapadlostjo 12,5 leta. Zapadlost posameznih tranš posojila lahko znaša do 30 let.

▼B

2. Finančna pomoč se da na voljo za obdobje treh let, ki začne teči prvi dan po začetku veljavnosti tega sklepa.

▼M1

3. Komisija da Portugalski na voljo finančno pomoč Unije v največ štirinajstih obrokih. Obrok se lahko izplača v eni ali več tranšah. Zapadlost tranš prvega in drugega obroka sta lahko daljši od največje povprečne zapadlosti iz odstavka 1. V teh primerih se zapadlost nadaljnjih tranš določi tako, da se največja povprečna zapadlost iz odstavka 1 doseže ob izplačilu vseh obrokov.

▼B

4. Prvi obrok se sprosti v skladu z začetkom veljavnosti sporazuma o posojilu in memoranduma o soglasju. Kakršne koli naknadne sprostitve posojil so odvisne od ugodne ocene Komisije v posvetovanju z ECB, glede upoštevanja pogojev splošne ekonomske politike s strani Portugalske, kakor so opredeljeni v tem sklepu in v memorandumu o soglasju.

▼M2

5. Portugalska plača dejanske stroške financiranja Unije za vsako tranšo.

▼B

6. Poleg tega se Portugalski naložijo stroški iz člena 7 Uredbe (EU) št. 407/2010.

7. Preudarna uporaba zamenjav obrestnih mer s partnerji z najvišjo bonitetno oceno najvišje kreditne kvalitete in predčasna izposoja sta dovoljena, če je to potrebno za financiranje posojila.

8. O obsegu in sprostitvi nadaljnjih obrokov odloči Komisija. O obsegu tranš odloči Komisija.

Člen 2

1. Komisija pomoč upravlja v skladu s prizadevanji Portugalske.

2. Komisija se v posvetovanju z ECB s portugalskimi organi dogovori o posebnih pogojih ekonomskih politik, ki so povezani s finančno pomočjo, določeno v členu 3. Ti pogoji se določijo v memorandumu o soglasju, ki ga podpišejo Komisija in portugalski organi v skladu s prizadevanji iz odstavka 1. Podrobni finančni pogoji se določijo v sporazumu o posojilu, ki se sklene s Komisijo.

3. Komisija v povezavi z ECB v rednih presledkih preverja (najmanj četrtletno), ali so izpolnjeni pogoji ekonomske politike, povezani s pomočjo, in pred izplačilom vsakega obroka poroča Ekonomsko-finančnemu odboru. V ta namen portugalski organi v celoti sodelujejo s Komisijo in ECB in jima dajo na voljo vse potrebne informacije. Komisija obvešča Ekonomsko-finančni odbor o morebitnem refinanciranju posojil ali spremembah finančnih pogojev.

▼B

4. Portugalska sprejme in izvaja nadaljnje ukrepe konsolidacije, da se zagotovi makrofinančna stabilnost, če bodo ti ukrepi potrebni med programom pomoči. Portugalski organi se glede sprejetja kakršnih koli takih dodatnih ukrepov vnaprej posvetujejo s Komisijo in ECB.

Člen 3

1. Osnutek programa za ekonomsko in finančno prilagoditev (v nadaljnjem besedilu: program), ki so ga pripravili portugalski organi, se sprejme.

2. Po prvem obroku se vsak obrok izplača na podlagi zadovoljivega izvajanja programa in podrobneje posebnih pogojev ekonomske politike, določenih v memorandumu o soglasju. Ti med drugim vključujejo ukrepe iz odstavkov 4 do 8 tega člena.

▼M6

3. Javnofinančni primanjkljaj ne preseže 5,9 % BDP leta 2011, 5,0 % leta 2012, 4,5 % BDP leta 2013 in 2,5 % BDP leta 2014 v skladu z revidiranimi zahtevami glede postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem. Pri izračunu tega primanjkljaja se ne upoštevajo morebitni proračunski stroški ukrepov v pomoč bankam v okviru strategije portugalske vlade za finančni sektor. Konsolidacija se doseže s sprejetjem visokokakovostnih trajnih ukrepov ter čim manjšim učinkom konsolidacije na ranljive skupine.

4. Portugalska do konca navedenega leta sprejme ukrepe, ki so določeni v odstavkih 5 do 8, pri čemer so natančni roki za obdobje 2011–2014 določeni v memorandumu o soglasju. Portugalska je v primeru odstopanj od začrtanih ciljev pripravljena sprejeti nadaljnje konsolidacijske ukrepe za zmanjšanje primanjkljaja na raven pod 3 % BDP do leta 2014.

▼B

5. Portugalska v skladu s specifikacijami v memorandumu o soglasju do konca leta 2011 sprejme naslednje ukrepe:

▼M3

(a) Ciljni fiskalni primanjkljaj za leto 2011 bo dosežen z izjemnim ukrepom. Sredstva, pridobljena s prenosom pokojninskih skladov bank v državni sistem socialnih zavarovanj, se ne uporabljajo na način, ki ogroža dolgoročno vzdržnost portugalskih javnih financ.

(b) Portugalska sprejme ukrepe za okrepitev upravljanja javnih financ. Portugalska izvede ukrepe, določene v novem zakonu o proračunskem okviru, vključno z določitvijo srednjeročnega proračunskega okvira in ustanovitvijo neodvisnega fiskalnega sveta. Znatno je treba okrepiti proračunski okvir na lokalni in regionalni ravni, zlasti pripravo ključnih možnosti za uskladitev zadevnih zakonov o financiranju z zahtevami zakona o proračunskem okviru. Portugalska vlada poveča svoja prizadevanja na področju poročanja o javnih financah in njihovega spremljanja ter okrepi pravila in postopke za izvrševanje proračuna. Portugalska vlada pripravi strategijo za potrjevanje in poravnavo zaostalih plačil, ki opredeli načrt za določitev, kako in kdaj se bodo obstoječa zaostala plačila stabilizirala, ter preuči različne možnosti poravnave zaostalih plačil.

▼M3

Glede javno-zasebnih partnerstev vlada ne bo vstopila v nobeno novo javno-zasebno partnerstvo, dokler ne bodo na voljo rezultati študije o obstoječih javno-zasebnih partnerstvih, predvidene v programu, ter ne bodo na voljo predlagane pravne in institucionalne reforme.

▼M1

(c) Portugalska nadalje krepi delovanje trga dela, zlasti s sprejetjem ukrepov za reformo zakonodaje o varnosti zaposlitve, določanja plač in aktivnih politik trga dela.

▼B

(d) V sektorju energije Portugalska sprejme ukrepe za olajšanje dostopa na trg, spodbuja ustanovitev iberskega trga zemeljskega plina in pregleda sisteme nadomestil in podpore za proizvodnjo električne energije. Za druge mrežne gospodarske panoge, zlasti promet, telekomunikacije in poštne storitve, Portugalska sprejme dodatne ukrepe za spodbujanje konkurence in prožnosti.

▼M3

(e) Portugalska svoje gospodarstvo še naprej odpira konkurenci. Portugalska vlada sprejme potrebne ukrepe za zagotovitev, da portugalska država ali kateri koli javni organ v vlogi delničarja ne sklepa sporazumov, ki lahko ogrozijo prosti pretok kapitala ali vplivajo na upravljavski nadzor družb. Novi zakon o privatizaciji upošteva tudi načela prostega pretoka kapitala ter državi ne podeljuje ali dopušča posebnih pravic. Opravi se pregled konkurenčnega prava, da bi se povečala hitrost in izboljšala učinkovitost izvajanja predpisov o konkurenci.

▼B

(f) Portugalska izboljša prakso in pravila javnega naročanja, s čimer bo pripomogla k bolj konkurenčnemu poslovnemu okolju in učinkovitejši javni porabi.

▼M1

(g) Portugalska sprejme ukrepe za izboljšanje učinkovitosti in vzdržnosti podjetij v državni lasti na centralni, regionalni in lokalni ravni. Portugalska pripravi celovit strateški dokument za podjetja v državni lasti, ki bo pregledal tarifne strukture in izvajanje storitev, ter načrt za poostritev zadolževanja od leta 2012. Portugalska izvaja tekoče načrte za zmanjšanje povprečnih operativnih stroškov podjetij v državni lasti na ravni centralne države, ki ne spadajo pod sektor zdravstva, za najmanj 15 % ter pripravi enakovreden načrt za podjetja v državni lasti na regionalni in lokalni ravni.

▼M3

(h) Portugalska pripravi finančni sporazum z avtonomno regijo Madeira (RAM), ki bo v skladu s finančnim programom. Do dogovora o tem sporazumu in njegove implementacije v proračun RAM Portugalska pozorno spremlja izvrševanje proračuna RAM, zadrži nove prenose od države na vlado RAM in ne prevzema nobenih novih komercialnih ali finančnih dolgov oziroma jamstev vlade RAM in njenih podjetij v državni lasti, ki jih ne odobri ministrstvo za finance.

▼M6

6. Portugalska v skladu s specifikacijami iz memoranduma o soglasju v letu 2012 sprejme naslednje ukrepe:

(a) javnofinančni primanjkljaj v letu 2012 ne presega 5,0 % BDP. Portugalska še naprej tesno spremlja fiskalni razvoj ter nadalje prilagaja politiko, da bi dosegla cilj za leto 2012. V ta namen Portugalska da bi zagotovila dosego ciljnega primanjkljaja za leto 2012, zamrzne del odobritev iz proračuna za leto 2012, namenjenih za investicijske projekte, ki se še niso začeli, poviša kolkovine na nepremičnine visoke vrednosti, poviša davčne stopnje na prihodke iz investicij, čim prej izvede proračunske ukrepe za leto 2013, ki vplivajo na socialne ugodnosti ter izvede dodatne ukrepe, ki ustvarjajo prihranke pri vmesni potrošnji in povečujejo druge prihodke;

(b) Portugalska si v letu 2012 prizadeva zmanjšati odhodke za najmanj 6,8 milijarde EUR, kar vključuje znižanje plač in zmanjšanje zaposlovanja v javnem sektorju, znižanje pokojnin, izvedbo celovite reorganizacije centralne uprave z odpravo odvečnih elementov in drugih neučinkovitosti, zmanjšanje transferjev državnim podjetjem, reorganizacijo in zmanjšanje števila občin in lokalnih skupnosti, krčenje na področju izobraževanja in zdravstva, znižanje transferjev regionalnim in lokalnim organom ter zmanjšanje investicij v osnovna sredstva ter drugih odhodkov, kot je določeno v programu;

(c) Portugalska izvaja ukrepe na strani prihodkov v skupni vrednosti vsaj 3 milijarde EUR, vključno z razširitvijo osnove za DDV prek zmanjšanj izjem in ponovno sestavo seznamov blaga in storitev, za katere bodo veljale znižane, srednje in višje stopnje, povišanjem trošarin, razširitvijo osnove za davek na dohodek pravnih in fizičnih oseb prek zmanjšanja davčnih olajšav in posebnih davčnih ureditev, zagotavljanjem konvergence davčnih olajšav pri dohodnini, uporabljenih pri pokojninah in dohodkih od dela, ter spremembami v obdavčenju nepremičnin z znatnim zmanjšanjem izjem. Poleg teh ukrepov se izvajajo tudi ukrepi za boj proti utaji davkov, goljufijam in sivi ekonomiji;

▼**M6**

(d) Portugalska še naprej sprejema ukrepe za okrepitev upravljanja javnih financ. Izvede ukrepe, določene v novem zakonu o proračunskem okviru, vključno z določitvijo srednjeročnega proračunskega okvira. Znatno se okrepita lokalni in regionalni proračunski okvir, zlasti z uskladitvijo zadevnih zakonov glede financiranja z zakonom o proračunskem okviru. Portugalska poveča svoja prizadevanja na področju poročanja o javnih financah in njihovega spremljanja ter okrepi pravila in postopke za izvrševanje proračuna. Portugalska vlada izvaja strategijo za potrjevanje in poravnavo zaostankov ter pospešitev izvajanja zakona o nadzoru obveznosti, da bi preprečila nastanek novih zaostankov. Portugalska izvaja nov pravni in institucionalni okvir za javno-zasebna partnerstva. Dokler se novi okvir ne bo v celoti izvajal, se ne bo ustanovilo nobeno javno-zasebno partnerstvo. Na podlagi študije, ki jo pripravi mednarodna revizijska družba, Portugalska pripravi natančen strateški načrt, ki je popolnoma v skladu z veljavno zakonodajo Unije, vključno z zakonom o javnih naročilih, da bi ustvarila precejšnje fiskalne dobičke ter hkrati zmanjšala dolg in zagotovila vzdržno zmanjšanje vladnih obveznosti. Portugalska sprejme tudi zakon, ki bo urejal ustanavljanje in delovanje državnih podjetij na centralni, regionalni in lokalni ravni;

(e) Portugalska izvaja novo zakonodajo za reorganizacijo in znatno zmanjša število lokalnih vladnih enot. Te spremembe začnejo veljati do začetka naslednjega kroga lokalnih volitev. Poleg tega bo Portugalska poglobila prizadevanja za poenostavitev javnega sektorja z zmanjšanjem števila subjektov in izboljšanjem delitve nalog na vseh ravneh vlade;

(f) Portugalska poglobi reformo upravljanja prihodkov z okrepitvijo vezi med davčnimi in carinskimi organi (Autoridade Tributária e Aduaneira) ter z enotami za pobiranje socialnih prispevkov, zmanjšanjem števila občinskih uradov in odpravljanjem preostalih ozkih grl v sistemu ugovorov na področju davkov;

(g) Portugalska izvaja finančni dogovor z avtonomno regijo Madeiro;

(h) Portugalska sprejme ukrepe za izboljšanje učinkovitosti in vzdržnosti državnih podjetij na centralni, regionalni in lokalni ravni. Portugalska razišče možnosti za obvladovanje visokih dolgov podjetij v državni lasti, vključno s podjetjem „Parpública“, ter za zagotovitev boljših pogojev za financiranje na trgu. Portugalska si prizadeva za dosego operativnega ravnovesja na sektorski ravni do konca leta 2012;

(i) Portugalska še naprej izvaja program privatizacije. Neposredna prodaja zavarovalniške veje banke Caixa Geral de Depósitos (CGD), Caixa Seguros, je v teku;

(j) portugalska vlada portugalskemu parlamentu predloži osnutek zakonodaje za uskladitev plačila odpravnin s povprečjem Unije, ki znaša od 8 do 12 dni na leto zaposlitve, in uvede kompenzacijski sklad za odpravnine;

▼**M6**

(k) Portugalska spodbuja razvoj plač v skladu s cilji spodbujanja ustvarjanja novih delovnih mest in izboljšanja konkurenčnosti podjetij, da bi odpravila makroekonomska neravnovesja. V programskem obdobju je vsako povišanje minimalnih plač možno le, če je to upravičeno z vidika razvoja dogodkov v gospodarstvu in na trgu dela. Sprejmejo se ukrepi za odpravo pomanjkljivosti v trenutnih sistemih za pogajanja o plačah, vključno z zakonodajo, ki bo ponovno opredelila merila in načine za podaljšanje kolektivnih pogodb ter olajšala sklepanje dogovorov na ravni podjetij. Do takrat se kolektivne pogodbe ne bodo podaljševale;

(l) Portugalska nadaljuje z izboljševanjem učinkovitosti aktivnih politik trga dela v skladu z rezultati poročila o oceni in akcijskim načrtom za izboljšanje delovanja javnih zavodov za zaposlovanje;

(m) Portugalska izvaja ukrepe iz svojega akcijskega načrta za izboljšanje kakovosti srednjega in poklicnega izobraževanja ter usposabljanja;

(n) delovanje pravosodnega sistema se izboljša z ukrepi, ki so bili predlagani v okviru časovnega načrta za reformo pravosodnega sistema, in z uporabo ciljno usmerjenih ukrepov za postopno odpravo sodnih zaostankov in spodbujanje alternativnega reševanja sporov;

(o) Portugalska svoje gospodarstvo še naprej odpira konkurenci. Portugalska vlada sprejme potrebne ukrepe, s katerimi zagotovi, da s svojimi dejanji ne ustvarja ovir prostemu pretoku kapitala ter zlasti da portugalska država ali kateri koli javni organ v vlogi delničarja ne sklepa sporazumov, ki lahko ovirajo prosti pretok kapitala ali vplivajo na vodstveni nadzor podjetij. Delovanje strokovnih služb se spodbuja z izboljševanjem okvira za priznavanje poklicnih kvalifikacij in odpravo nepotrebnih omejitev za zakonsko urejene poklice. V gradbenem in nepremičninskem sektorju Portugalska omili zahteve za čezmejne ponudnike in pregleda ovire za ustanavljanje ponudnikov storitev;

(p) konkurenčni in regulativni okvir se izboljšata. Portugalska okrepi neodvisnost, avtonomijo in upravljanje glavnih nacionalnih regulativnih organov, uvede zakon o konkurenci, da bi izboljšala hitrost in učinkovitost izvrševanja pravil o konkurenci ter spremlja nove zadeve in poroča o delovanju specializiranega sodišča za področja konkurence, regulacije in nadzora;

▼M6

(q) v energetskem sektorju Portugalska sprejme ukrepe za olajšanje vstopa na trg, spodbuja ustanovitev iberskega trga zemeljskega plina in napreduje pri prenosu tretjega energetskega svežnja EU v nacionalno zakonodajo. Za zagotovitev, da je nacionalni regulativni organ neodvisen, avtonomen in ima vsa pooblastila, kakor je določeno v tretjem energetskem svežnju EU, Portugalska do tretje četrtine leta 2012 sprejme nove predpise za regulatorje, kot se je julija 2012 dogovorila s Komisijo, ECB in MDS, ter zagotovi, da začnejo veljati pred koncem leta 2012, pravočasno za liberalizacijo trga električne energije in plina. Portugalska sprejme ukrepe za pregled sistema za podporo in odškodninskega sistema za proizvodnjo električne energije. Portugalska sprejme ukrepe za zmanjšanje prekomernih najemnin in odpravo tarifnega dolga do leta 2020 in se osredotoči na odškodninske sisteme za zagotavljanje preskrbe z električno energijo, posebni režim (obnovljivi viri energije – razen tistih iz razpisnih postopkov – in hkratna proizvodnja električne in toplotne energije) in običajni režim (CMEC in CAE);

(r) za druge omrežne gospodarske panoge, zlasti promet, telekomunikacije in poštne storitve, Portugalska sprejme dodatne ukrepe za spodbujanje konkurence in fleksibilnosti;

(s) Portugalska sprejme številne ukrepe za povečanje učinkovitosti sheme podeljevanja licenc za prostorsko načrtovanje ter licenc za industrijske, trgovske in turistične dejavnosti. Poleg tega bo portugalska vlada analizirala in pospešila obravnavo vlog za licence za načrtovane investicijske projekte, ki po več kot 12 mesecih še niso obravnavane ali se o njih še ni odločalo;

(t) Portugalska pripravi akcijski načrt z ukrepi za olajšanje dostopa do financiranja in izvoznih trgov za podjetja, zlasti za mala in srednja podjetja.

▼M7

7. Portugalska v skladu s specifikacijami v memorandumu o soglasju v letu 2013 sprejme naslednje ukrepe:

(a) javnofinančni primanjkljaj v letu 2013 ne bo presegel 4,5 % BDP. Proračun za leto 2013 vključuje stalne konsolidacijske ukrepe v višini vsaj 3 % BDP, namenjene zmanjšanju javnofinančnega primanjkljaja v roku iz odstavka 3. Portugalska vlada razišče načine za povečanje vloge zmanjševanja odhodkov v celotnem konsolidacijskem svežnju za leto 2013, da bi zagotovila fiskalno prilagoditev, ki je ugodna za srednjeročno rast in se nagiba proti odhodkom. Portugalska vlada zaradi tveganj v zvezi z izvrševanjem proračuna do začetka leta 2013 pripravi ukrepe za nepredvidene dogodke v višini 0,5 % BDP, ki bi jih bilo treba začeti izvajati, če se uresničijo taka tveganja;

▼M7

(b) proračun za leto 2013 vključuje ukrepe v zvezi s prihodki, zlasti reformo davka na osebni dohodek s poenostavitvijo davčne strukture, povečanjem povprečne davčne stopnje z ohranjanjem progresivnosti in razširitvijo davčne osnove z odpravo nekaterih davčnih ugodnosti; širitev davčne osnove za prihodke podjetij; povečanje davčne stopnje za prihodke iz naložb; povečanje trošarin in vzpostavitev sprememb sedanje obdavčitve nepremičnin;

(c) proračun za leto 2013 vključuje ukrepe za zmanjšanje odhodkov, zlasti racionalizacijo javne uprave, izobraževanja, zdravstva in socialnih ugodnosti; znižanje stroškov za plače v javnem sektorju z zmanjšanjem števila zaposlenih za nedoločen in določen čas ter znižanjem nadurnih postavk; poenostavitev javnih in zasebnih socialnih transferjev in subvencij; znižanje transferjev lokalnim in regionalnim organom ter znižanje operativnih in kapitalskih izdatkov s strani podjetij v državni lasti;

(d) Portugalska nadaljuje z izvajanjem svojega privatizacijskega programa;

(e) Portugalska pripravi skupne smernice za napovedi prihodkov za regionalne in lokalne organe;

(f) Portugalska okrepi uporabo podpornih storitev v javni upravi;

(g) Portugalska zmanjša število lokalnih izpostav resornih ministrstev (npr. ministrstev, pristojnih za davke, socialno varnost, sodstvo) tako, da jih združi v t. i. „Lojas do Cidadão“ (enotne kontaktne točke za upravne in druge zadeve) in med izvajanjem programa dodatno izboljša e-upravo;

(h) Portugalska še naprej izvaja reorganizacijo in racionalizacijo bolnišničnega omrežja s specializacijo, združevanjem in racionalizacijo bolnišničnih storitev ter skupnim upravljanjem in vodenjem bolnišnic ter dokonča izvajanje akcijskega načrta do konca leta 2013;

(i) Portugalska s pomočjo mednarodno priznanih strokovnjakov in po sprejetju sprememb zakona 6/2006 o najemu v mestih in zakonskega odloka o poenostavitvi upravnega postopka ob prenovi izvede celovit pregled delovanja stanovanjskega trga;

(j) Portugalska razvije sistem za evidentiranje zemljišč na državni ravni, s čimer omogoči enakomernejšo porazdelitev koristi in stroškov pri urbanističnem načrtovanju;

(k) Portugalska dokončno usposobi upravno orodje za analizo, spremljanje in ocenjevanje rezultatov in učinkov politik za izobraževanje in usposabljanje ter ustanovi referenčne poklicne šole;

(l) Portugalska dokončno sprejme izredne sektorske spremembe, ki so potrebne za celovito izvajanje Direktive 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o storitvah na notranjem trgu ([1]);

([1]) UL L 376, 27.12.2006, str. 36.

▼M7

(m) Portugalska izvaja ciljno usmerjene ukrepe za postopno zmanjšanje primerov izvrševanja v zaostanku, da se odpravijo sodni zaostanki;

(n) Portugalska sprejme okvirni zakon o osrednjih nacionalnih regulativnih organih, da zagotovi njihovo popolno neodvisnost, finančno, upravno in vodstveno avtonomijo;

(o) Portugalska izboljša poslovno okolje tako, da zaključi nujne reforme za zmanjšanje upravnih bremen (enotne kontaktne točke, ki jih določa Direktiva 2006/123/ES in projekti brez predhodnega dovoljenja), in z izvajanjem nadaljnje poenostavitve obstoječih postopkov za podeljevanje licenc, predpisi in drugimi upravnimi bremeni v gospodarstvu, ki močno ovirajo razvoj gospodarskih dejavnosti;

(p) Portugalska dokonča reformo zakonodaje na področju pristaniškega dela in sistema upravljanja pristanišč, vključno s preoblikovanjem koncesij za vodenje pristanišč;

(q) Portugalska izvaja ukrepe za izboljšanje delovanja prometnega sistema;

(r) Portugalska izvaja ukrepe za odpravo tarifnega dolga na področju energetike in tretji energetski sveženj EU v celoti prenese v nacionalno zakonodajo.

▼M6

8. Javnofinančni primanjkljaj v letu 2014 ne presega 2,5 % BDP. Da bi dosegla ta cilj, Portugalska izvede natančen načrt za znižanje odhodkov v vrednosti približno 4 milijarde EUR v obdobju 2014–2015. Obsežen pregled odhodkov za natančno opredelitev dodatnih virov prihrankov se izvede za šesti pregled, ukrepi pa se v celoti opredelijo do februarja 2013. Načrti fiskalne konsolidacije za obdobje 2014–2015 se natančno opredelijo v programu stabilnosti za leto 2013.

▼M7

9. Za ponovno vzpostavitev zaupanja v finančni sektor Portugalska primerno dokapitalizira svoj bančni sektor in ustrezno zmanjša njegovo zadolženost. Portugalska v zvezi s tem izvaja strategijo za portugalski bančni sektor, o kateri se je dogovorila s Komisijo, ECB in MDS, da bi ohranila finančno stabilnost. Portugalska zlasti:

(a) svetuje bankam, naj trajnostno okrepijo svoje varovalne mehanizme;

(b) zagotovi uravnoteženo in ustrezno zmanjšanje zadolženosti bančnega sektorja, ki je še naprej bistveno za trajno odpravo neravnovesij pri financiranju. Cilj načrtov bank za financiranje je zmanjšanje razmerja med posojili in vlogami na okvirno vrednost približno 120 % v letu 2014 ter zmanjšanje odvisnosti od financiranja iz eurosistema v srednjeročnem obdobju. Ti načrti financiranja se pregledajo vsako četrtletje;

(c) spodbuja diverzifikacijo alternativnih možnosti financiranja v podjetniškem sektorju, zlasti za mala in srednje velika podjetja, s sklopom ukrepov za izboljšanje dostopa teh podjetij do kapitalskih trgov in zavarovanje izvoznih kreditov;

(d) nadaljuje s poenostavitvijo delovanja skupine CGD, ki je v državni lasti;

▼M7

(e) optimizira postopek za izterjavo sredstev, prenesenih iz BPN na tri pravne subjekte s posebnim namenom v državni lasti, prek prenosa upravljanja sredstev na strokovno tretjo osebo, katere naloga bo postopna izterjava sredstev; izbere osebo, ki bo upravljala kredite v konkurenčnem postopku zbiranja ponudb, in v mandat vključi primerne spodbude za čim boljšo izterjavo ter čim manjše stroške delovanja; in zagotovi pravočasno prodajo hčerinskih družb in sredstev v drugih dveh pravnih subjektih s posebnim namenom v državni lasti;

(f) na podlagi sklopa predhodnih predlogov za spodbuditev diverzifikacije predstavljenih alternativnih možnosti financiranja v podjetniškem sektorju razvije in izvaja možnosti, ki podjetniškemu sektorju zagotavljajo alternativne možnosti financiranja, ki ne zajemajo tradicionalnega bančnega kredita; ter oceni učinkovitost shem za državno zavarovanje izvoznih kreditov, da bi lahko sprejela ustrezne ukrepe za spodbujanje izvoza, združljive s predpisi Unije;

(g) zagotovi začetno in redno financiranje za reševalni sklad v dveh korakih – prvič, z odobritvijo zakonskega odloka o prispevkih bank v reševalni sklad, in drugič, z odobritvijo obvestila o nadzoru rednih posebnih prispevkov bank; sprejme obvestila o nadzoru načrtov obnove in da pri izvajanju načrtov za obnovo in reševanje bank prednost tistim bankam, ki imajo sistemski pomen;

(h) vzpostavi okvir za finančne institucije, da sodelujejo pri izvensodnem prestrukturiranju dolga za gospodinjstva, zagotovi lažjo uporabo pri prestrukturiranju dolgov podjetij in izvede akcijski načrt za izboljšanje seznanjenosti javnosti z orodji za prestrukturiranje;

(i) predloži Parlamentu spremembe pravnega okvira, ki ureja dostop do javnega kapitala, da se državi pod strogimi pogoji in v skladu s pravili za državno pomoč omogoči nadzorovanje institucije in izvajanje obveznih dokapitalizacij.

▼M6

10. Komisija za zagotovitev neprekinjenega uresničevanja pogojev iz programa ter trajnostno odpravo neravnovesij stalno daje nasvete in smernice glede fiskalnih in strukturnih reform ter reform finančnega trga. V okviru programa pomoči Portugalski Komisija skupaj z MDS in v povezavi z ECB redno pregleduje učinkovitost ter ekonomske in socialne vplive dogovorjenih ukrepov ter predlaga potrebne korektivne ukrepe, da se okrepita rast in ustvarjanje delovnih mest, zagotovi potrebna fiskalna konsolidacija in da se čim bolj zmanjšajo škodljivi socialni učinki, zlasti na najbolj ranljive dele portugalske družbe.

▼B

Člen 4

Za upravljanje finančne pomoči Unije Portugalska odpre poseben račun pri Banki Portugalske.

▼B

Člen 5

Ta sklep je naslovljen na Portugalsko republiko.

Člen 6

Ta sklep se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.